

Titulació	Tipus	Curs
Llengua i Literatura Espanyoles	OB	2

Professor/a de contacte

Nom: Laura Fernandez Garcia

Correu electrònic: laura.fernandez.garcia@uab.cat

Equip docent

Guillermo Seres Guillen

Laura Fernandez Garcia

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

Atès que l'estudiant ha demostrat, mitjançant l'obtenció dels crèdits corresponents a les assignatures de formació bàsica, haver adquirit les competències bàsiques, ha de ser capaç d'expressar-se amb correcció oralment i per escrit. Per aquesta raó, els eventuais errors ortogràfics i d'expressió que pogués cometre comportaran un descens de la puntuació en la qualificació final.

Les activitats, pràctiques i treballs presentats en l'assignatura hauran de ser originals i no s'admetrà, sota cap circumstància, el plagi total o parcial de materials aliens publicats en qualsevol suport. L'eventual presentació de material no original sense indicar adequadament el seu origen comportarà, automàticament, la qualificació de suspens (0).

Així mateix es considera que l'estudiant coneix les normes generals de presentació d'un treball acadèmic. No obstant, podrà aplicar les normes específiques que pugui indicar-li el professorat de l'assignatura, si així ho creu necessari.

Objectius

"Literatura Espanyola del Segle XVI" forma part dels 108 crèdits de formació obligatòria, de formació nuclear, dins de la matèria Literatura espanyola medieval i del Siglo de Oro, adscrita al segon curs del Grau de Llengua i Literatura Espanyoles. L'assignatura ofereix una visió específica de la literatura espanyola del segle XVI, primer dels anomenats Siglos de Oro. Es posarà especial atenció en la descripció i desenvolupament dels principals gèneres d'aquest segle de la literatura espanyola, els seus corrents literaris i estètiques, a partir, principalment, de la lectura i anàlisi d'alguns dels textos fonamentals d'aquesta etapa, amb els seus

respectius subperíodes (primer i segon Renaixement), moviments o tendències; les innovacions, habitualment importades d'Itàlia, la pervivència de la tradició popular, en poesia i teatre; els nous gèneres narratius, de ficció i de pensament (diàleg, epístola, assaig). També s'explicarà la història dels conceptes Humanisme i Renaixement a la historiografia. La nova Filologia: Antonio de Nebrija i Luis Vives. La formació de l'escriptor: les seves lectures. Els gèneres dramàtics fins Lope de Vega: èglogues, comèdies humanístiques, entremesos i tragèdies. La prosa: els gèneres narratius. Llibres sentimentals, de cavalleries, pastorals i d'aventures. Prosa de pensament: Epístoles, diàlegs i *orationes*.

Competències

- Elaborar argumentacions aplicables als àmbits de la literatura hispànica, de la teoria literària, de la llengua espanyola i la lingüística, i avaluar-ne la rellevància acadèmica.
- Fer servir la metodologia i els conceptes de l'anàlisi literària tenint en compte fonts i contextos.
- Identificar els períodes, tradicions, tendències, autors i obres més significatives de la literatura en llengua espanyola en el seu context historicosocial.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Reconèixer les principals teories, temes i gèneres de la literatura en els diferents països de parla hispànica.
- Utilitzar les eines digitals i les fonts documentals específiques per a la captació i l'organització d'informació.

Resultats d'aprenentatge

1. Caracteritzar els fenòmens literaris tenint en compte els diferents nivells d'anàlisi.
2. Comentar textos literaris de diferents èpoques.
3. Comprendre la relació entre text i discurs.
4. Conèixer els períodes de la literatura medieval i del Segle d'Or (segles XVI-XVII) en tots els seus gèneres, corrents, tendències i autors més representatius.
5. Determinar els trets d'estil dels principals autors de la literatura medieval i dels segles d'or.
6. Fer prediccions i inferències literàries sobre el contingut d'un text.
7. Fer servir la terminologia adequada en la construcció d'un text acadèmic i en la transmissió dels seus coneixements.
8. Fer servir les eines digitals per a l'obtenció, classificació, interpretació i anàlisi de dades rellevants relacionades amb l'estudi de la llengua i de la literatura espanyoles.
9. Fer servir les fonts tradicionals per a l'obtenció, classificació, interpretació i anàlisi de dades rellevants relacionades amb estudi de la llengua i de la literatura espanyoles.
10. Identificar les principals característiques dels gèneres de la literatura medieval i dels segles d'or.
11. Justificar mitjançant una terminologia apropiada l'anàlisi de les dades des d'un punt de vista literari.
12. Reconèixer les diferents modalitats poètiques (lírica, narrativa, cançoner, italianitzant, etc.) i les seves formes mètriques.
13. Reconèixer les modalitats de la prosa (braquilògica i paremiològica, popular o culta, de ficció (sentimental, cavalleresca, pastoral, morisca, bizantina, picaresca, etc.) i de pensament (epístola, crònica, diàleg, assaig, oració, etc.) i la seva evolució al llarg dels dos períodes.
14. Reconèixer les modalitats teatrals: religiosa, pastoral, tràgica i la de l'anomenada Comèdia Nova.
15. "Reconèixer les sèries historicoliteràries des de la primerenca Edat Mitjana fins al final del segle XVII, de manera que es pugui establir una continuïtat entre els diversos gèneres literaris i la seva projecció; per exemple, la lírica tradicional a l'obra de Lope de Vega, o la contística medieval en Cervantes."
16. Saber fer treballs individualment o en grup aplicant els coneixements teòrics adquirits i enfrontant-se a nous reptes i realitats culturals.
17. Utilitzar les tècniques de la crítica textual, i de les seves disciplines afins: ecdòtica, història del llibre, paleografia i codicologia.

Continguts

1. Els principals gèneres de la literatura espanyola del Renaixement

1.1. La poesia, el teatre i la prosa. Tradició i modernitat

2 El teatre

2.1. La pervivència de la tradició. Lectura obligatòria: Juan del Encina, Égloga de Plácida y Vitoriano

2.2. Els orígens del teatre humanista: Bartolomé de Torres Naharro

2.3. Els orígens i difusió del teatre comercial: Lope de Rueda i Juan Timoneda

2.4 La tragèdia: Juan de la Cueva i Miguel de Cervantes

3. La poesia

3.1. La poesia tradicional i la poesia italianitzant

3.2. Garcilaso de la Vega i el petrarquisme. Cetina i Aldana. Lectura obligatòria: Garcilaso de la Vega

3.3. La poesia de fray Luis de León, San Juan de la Cruz i Santa Teresa de Jesús

4. La prosa

4.1. La ficció idealista i els seus gèneres. Lectura obligatòria: Jorge de Montemayor, La Diana

4.2. L'anomenada ficció realista. El Lazarillo de Tormes i la seva projecció fins al Quixot

4.3. La prosa de pensament. El diàleg, l'epístola, l'assaig, la crònica, les orationes... Lectura obligatòria: Juan de Valdés, Diálogo de la lengua

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
classes magistrals	52,5	2,1	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10, 11, 12, 13, 15, 16, 17
Treball autònom	75	3	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10, 11, 12, 13, 15, 16, 17
tutories programades	18	0,72	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10, 11, 12, 13, 15, 16, 17

L'aprenentatge d'aquesta assignatura per part de l'alumne es distribueix de la manera següent:

· Activitats dirigides (35%). Aquestes activitats es divideixen en classes magistrals i en pràctiques i seminaris dirigits pel professor, en què es combinarà l'explicació teòrica amb la discussió de tot tipus de textos.

· Activitats supervisades (10%). Es tracta de tutories programades pel professor, dedicades a la correcció i comentari de problemes en els diferents nivells d'anàlisi literària.

· Activitats autònomes (50%). Aquestes activitats inclouen tant el temps dedicat a l'estudi personal com a la

realització de ressenyes, treballs i comentaris analítics, així com a la preparació de presentacions orals.

· Activitats d'Avaluació (5%). L'avaluació de l'assignatura es durà a terme mitjançant presentacions orals i proves escrites

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè els alumnes completin les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Examens, treball monogràfic i assitència a classe	Examens (30% + 30%), treball monogràfic (30%), assitència a classe (10%)	4,5	0,18	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17

- Al final del semestre s'avaluaran els coneixements dels temes i les lectures assenyalades, requerint-se una assimilació de la matèria equivalent al contingut en els manuals de referència.
- La qualificació final s'obindrà de la nota de dos exàmens, que promitjaran amb un treball monogràfic i amb l'assistència i participació a classe.
- Els exàmens escrits serviran per avaluar el contingut teòric i valdran un 30% cadascun de la nota final. El treball monogràfic tindrà un valor del 30% de la nota final. L'assistència i participació a classe es valorarà amb un 10% de la notafinal.
- Per superar l'assignatura la nota mitjana haurà de ser igual o superior a 5 punts.
- En el moment de realització de cada activitat avaluativa, el professor o professora informará l'alumnat del procediment i la data de revisió de les qualificacions.
- Per participar en el procés de recuperació els i les estudiants hauran d'haver realitzat/lliurat 2/3 de les activitats avaluable i haver obtingut una qualificació mitjana final de 3,5. El treball de curs no és recuperable.
- L'assignatura es considerarà "No avaluable" quan els/les estudiants no hagin realitzat/lliurat més del 30% de les activitats d'avaluació.
- La realització de faltes d'ortografia, lèxic i sintaxi tindrà una penalització de 0,25 per a cadascuna de les faltes comeses sobre la nota final de cadascuna de les activitats.
- En cas que els/les estudiants duguin a terme qualsevol tipus d'irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació determinat, aquest serà qualificat amb 0, independentment del procés disciplinari que se'n pugui derivar. En cas que es verifiquin diverses irregularitats als actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.
- En aquesta assignatura, no es permet l'ús de tecnologies d'Intel·ligència Artificial (IA) en cap de les seves fases. Qualsevol treball que inclogui fragments generats amb IA serà considerat una falta d'honestetat acadèmica i comporta que l'activitat s'avalui amb un 0 i no es pugui recuperar, o sancions majors en casos de gravetat.
- Avaluació única: L'avaluació es basarà en dos treballs, que representaran el 60% de la nota (30% + 30%, compensant, així, l'assistència a classe), i un examen, que comptarà el 40%. L'alumnat que esculli aquesta opció tindrà les mateixes condicions per a la revisió de notes i la recuperació que ja s'han exposat. La data d'entrega i realització de les proves s'anunciarà a inici de curs, al Campus Virtual.

Bibliografia

General

- Canavaggio, Jean, dir., *Historia de la literatura española. II, El siglo XVII*, Ariel, Barcelona 1995.
- Dresden, Arnold, *Humanismo y Renacimiento*, Madrid, Guadarrama, 1968.
- Garin, Eugenio, *La revolución cultural del Renacimiento*, Barcelona, Crítica, 1981.
- Klein, Robert, y André Chastel, *El humanismo*, Barcelona, Salvat, 1970.
- Martín Abad, Julián, *Los primeros años de la imprenta en España (c. 1471-1520)*, Laberinto, Madrid, 2003.
- Pedraza Jiménez, Felipe B., *Manual de Literatura Española: Vol. 2*, Pamplona, Cénlit Ediciones, 1998.
- Rico, Francisco, *El sueño del humanismo*, Barcelona, Destino, 2002.

Manuales i monografies

- Gómez, Jesús, *El diálogo renacentista*, Laberinto, Madrid, 2002.
- Huerta, Javier, *El teatro breve en la Edad de Oro*, Laberinto, Madrid, 2000.
- Mainer, José Carlos, *Historia de la literatura espanyola, 2: García López, Jorge, Eugenia Fosalba y Gonzalo Pontón, La Conquista del clasicismo, 1500-1598*, Barcelona, Crítica, 2010.
- *Jones, R. O., *Historia de la literatura española, 2, Siglo de Oro: prosa y poesía*, Ariel, Barcelona, 1974.
- Pérez Priego, Miguel Ángel, *El teatro del Renacimiento*, Laberinto, Madrid, 2004.
- Rico, Francisco, dir., *Historia y Crítica de la literatura española*, vol. II: Francisco López Estrada. *Siglos de Oro: Renacimiento (y Primer suplemento, 1991)*.
- Rallo, Asunción, *Erasmus y la prosa renacentista en España*, Laberinto, Madrid, 2002.
- Ruiz Pérez, Pedro, *Manual de estudios literarios de los Siglos de Oro*, Castalia, Madrid, 2003.
- *Wilson, E. M., y D. Moir, *Historia de la literatura española, 3: Siglo de Oro: teatro*, Ariel, Barcelona, 1974

Lectures obligatòries

- Encina, Juan del, *Égloga de Plácida y Vitoriano*, en *Teatro completo*, ed. Miguel Ángel Pérez Priego, Madrid, Cátedra, 1991.
- , -----, *Teatro*, ed. Alberto del Río, Barcelona, Crítica, 2001
- Montemayor, Jorge de, *La Diana*, ed. Juan Montero, Crítica, Barcelona, 1996 (i reedicions).
- Valdés, Juan de, *Diálogo de la lengua*, ed. José F. Montesinos, Espasa-Calpe, Madrid, 1971.
- , ed. José Enrique Laplana, Crítica, Barcelona, 2010.
- _____, ed. Lola Pons, Real Academia Española, Madrid, 2022.

Programari

WORD i PDF

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre de 2025. A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través d'aquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(PAUL) Pràctiques d'aula	1	Espanyol	primer quadrimestre	matí-mixt
(PAUL) Pràctiques d'aula	2	Espanyol	primer quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	1	Espanyol	primer quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	2	Espanyol	primer quadrimestre	matí-mixt